ProRail

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu
T.a.v. de Staatssecretaris mevrouw S. Dijksma
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Datum 26 november 2015
Ons kenmerk
Onderwerp Onderzoek project VLARK

Geachte mevrouw Dijksma, Beste Sharon,

Bezoekadres
Moreelsepark 3
3511 EP Utrecht

Postadres
Postbus 2038
3500 GA Utrecht

In de brief d.d. 25 september 2015 heb ik gemeld dat naar aanleiding van de oproep aan de organisatie om "misstanden" te melden een beperkt aantal meldingen waren ontvangen, die onderwerp van onderzoek vormen. Ik heb daarbij aangegeven dat, indien daartoe aanleiding zou zijn, u over de bevindingen zou worden geïnformeerd.

In het voorjaar van 2015 heeft de RvC een melding ontvangen van een medewerker waarin twijfels werden uitgesproken over de aard en de omvang van financiële verplichtingen die voortvloeiden uit een vaststellingsovereenkomst in het kader van het project VLARK. Het project VLARK betrof een spoorverdubbeling in de gemeente Utrecht tussen Vleuten en het Amsterdam Rijnkanaal. Deze zaak speelt in de jaren 2008 en 2009. Het gaat hier niet om de vaststellingsovereenkomst op zich – het is niet ongewoon dat in een dispuut tot een vaststellingsovereenkomst wordt gekomen – maar over het feit dat er tot tweemaal toe voorschotbetalingen hebben plaats gevonden voor het moment waarop de vaststellingsovereenkomst tot stand was gekomen. Het uitbetalen van voorschotten op een nog over een te komen bedrag van een vaststellingsovereenkomst is opmerkelijk, reeds vanwege het feit dat er geen juridische basis was voor de betalingen.

Daarnaast is het opmerkelijk dat ProRail bereid was om mee te werken aan het "optimaliseren" van de balanspositie van een derde in verband met een kredietrating. Daarbij werd een financieel risico gelopen omdat de voorschotbetaling plaats vond zonder juridische titel

Het onderzoek heeft plaats gebonden in de periode april – juli 2015. Vervolgens heeft de RvC verzocht om ook de toenmalige leden van de directie van ProRail in het onderzoek te betrekken. De rapportage daarover heeft op 3 november plaats gevonden en de RvC heeft zich in haar vergadering van 6 november over de rapportage gebogen.
De secretaris-generaal is, als vertegenwoordiger van de aandeelhouder, op 30 augustus en 15 november geïnformeerd over het onderzoek en de stand van zaken.

De RvC heeft geconcludeerd:
1. dat alle voorstellen voor vaststellingsovereenkomsten moeten worden voorgelegd aan de raad van bestuur (president-directeur en cfo) en dat deze moeten worden gemeld aan de RvC;
2. tot de instelling van een tijdelijke commissie compliance en integriteit van de RvC die zich richt op het afronden van het verleden en vooral ook kijkt naar wat nodig is voor de toekomst. De commissie heeft de volgende taken:

1. Onderzoeken op het gebied van integriteit en compliance die in opdracht van de RvC worden uitgevoerd;
2. De wijze en voortgang van afhandelingen van Meldingen op basis van de bij ProRail bestaande regelingen;
3. Het doorvoeren van structurele verbeteringen in de organisatie inzake de cultuur ten aanzien van integriteit en compliance, en het indien nodig geven van aanwijzingen hieromtrent. De commissie neemt kennis van de belangrijkste bevindingen van de corporate compliance officer die voortvloeien uit haar werkzaamheden:

3. dat de president –directeur wordt verzocht om de bevindingen over het ontbreken van een heldere verdeling van portefeuilles uitdrukkelijk te betrekken bij de vormgeving van de nieuwe topstructuur van ProRail;
4. de bevindingen inzake het ontbreken van een toegankelijke en volledige projectadministraties uitdrukkelijk te betrekken bij de reeds lopende veranderaanpak.

Het gaat hier om een zaak die terug gaat naar 2008/2009. Inmiddels hebben er vele veranderingen plaats gevonden. Desalniettemin meent de Raad dat uit deze zaak lessen zijn en moeten worden getrokken.

Een door Wladimiroff Advocaten opgesteld e samenvatting van het onderzoek doe ik u hierbij toekomen.
Aan de hand daarvan wordt de nodige duidelijkheid verstrekt over de probleemstelling, de feiten en de conclusies.

Vriendelijke groet,

Hans Alders
President-commissaris